

Polecenia systemu DOS dzielimy na:

- wewnętrzne - zapisane w pliku command.com (lub cmd.exe, tzw. procesor poleceń - interpreter poleceń), dostępne z pamięci RAM,
- zewnętrzne - zapisane w oddzielnych plikach w katalogu systemowym z rozszerzeniami com i exe.

Najważniejsze polecenia wewnętrzne systemu DOS:

- ver - wyświetlenie wersji systemu operacyjnego,
- exit - zamknięcie konsoli tekstowej,
- vol - wyświetlenie etykiety woluminu i numer seryjny dysku, składnia polecenia:

```
vol c:
```

- label - możliwość zmiany etykiety woluminu dysku, składania polecenia:

```
label [dysk:] [etykieta]
```

- cls - clear screen, czyszczenie ekranu,
- h: - zmiana aktywnego woluminu,
- date - wyświetlenie daty systemowej z możliwością jej zmiany, składania polecenia:

```
date [rr-mm-dd]
```

- time - wyświetlenie godziny systemowej z możliwością jej zmiany, składania polecenia:

```
time [godzina[:minuta[:sekunda[.setna_sekundy]]] [A/P]]
```

- dir - wyświetlenie zawartości katalogu, przykładowy wynik polecenia:

```
Wolumin w stacji C to winxp
Numer seryjny woluminu: 1CD0-F6C3
Katalog: C:\
2010-02-26 17:59 24'930 drwtsn32.log
2010-09-27 18:03 <DIR> WINDOWS
1 plik(ów) 24'930 bajtów
1 katalog(ów) 2'128'448 bajtów wolnych
```

Ciekawe kombinacje polecenia:

```
dir \ /a:h
dir c:\windows\system32 /p /w
dir *.*log
```

- cd - zmiana bieżącego katalogu, składnia polecenia:

```
cd [/d] [dysk:] [sciezka]
cd \windows\system32
cd .\system32
```

```
cd ..  
cd \
```

- md - utworzenie katalogu, składnia polecenia:

```
md [dysk:] sciezka  
md katalog1\katalog2\katalog3
```

- rd - usuwanie katalogów, składnia polecenia:

```
rd [/s] [/q] [dysk:] [sciezka]  
rd katalog
```

- move - przeniesienie lub zmiana nazwy plików lub katalogów, składnia polecenia:

```
move [dysk:] [sciezka] [nowa_sciezka]
```

- type - wyświetlenie zawartości pliku, składnia polecenia:

```
type c:\windows\system32\cmd.exe,
```

- rename (ren) - zmiana nazwy pliku, składnia polecenia:

```
ren [dysk:] [sciezka] stara_nazwa nowa_nazwa  
ren h:\soisk\plik.txt stary.txt
```

- title - zmiana etykiety okna konsoli tekstowej, składnia polecenia:

```
title Okno wiersza poleceń
```

- prompt - modyfikacja znaku zachęty, dostępne opcje: \$D data systemowa, \$N litera dysku, \$P ścieżka, \$_ nowy wiersz, \$T czas systemowy, \$V wersja systemu, domyślnie:

```
prompt $p$g
```

- color - zmiana kolorów okna konsoli tekstowej, domyślnie:

```
color 0f
```

- path - określenie ścieżek przeszukiwania katalogów podczas wykonywania poleceń systemowych, składnia polecenia:

```
path [ [dysk:] ścieżka [; [dysk:] ścieżka] ... ] [;%path%]
```

Polecenia zewnętrzne systemu DOS.

SUBST - polecenie służy do przypisywania katalogowi nowej litery dysku. W ten sposób możemy utworzyć dyski wirtualne. Ogólna składnia polecenia subst:

```
subst [dysk1: [dysk2:]ścieżka]
```

gdzie:

dysk1: - określa dysk wirtualny, któremu ma być przypisana ścieżka,

dysk2: - określa dysk fizyczny zawierający podaną ścieżkę (jeśli jest różny od dysku bieżącego),

ścieżka - określa ścieżkę, która ma być przypisana dyskowi wirtualnemu.

Przykłady zastosowania polecenia subst:

subst k: d:\edukacja\angielski

Powyższe polecenie spowoduje utworzenie wirtualnego dysku **k:**, który będzie odniesieniem do ścieżki **d:\edukacja\angielski**. Zabieg ten spowoduje, że nie trzeba wpisywać całej ścieżki aby dostać się do katalogu, wystarczy wpisać teraz literę dysku wirtualnego k: .

W celu usunięcia wirtualnego dysku **k:** należy wydać polecenie:

subst k: /d

CHKDSK - polecenie sprawdza dysk i pliki w poszukiwaniu błędów. W starszych systemach odpowiednikiem było polecenie **SCANDISK**. Ogólna składnia polecenia chkdsc:

chkdsk [ścieżka] [/f] [/v] [/r]

gdzie:

/f - próbuje skorygować odnalezione błędy,

/v - wyświetla nazwę każdego sprawdzanego pliku,

/r - próbuje odzyskać informacje z uszkodzonych sektorów.

FORMAT - polecenie formatuje dysk w określonym woluminie, aby akceptował pliki systemu DOS i Windows. Tylko członkowie grupy Administratorzy mogą formatować dyski twarde. Formatowanie przygotowuje dysk do pracy z systemem operacyjnym (tworzy jednostki alokacji). Ogólna składnia polecenia format:

format napęd: [/fs : system-plików] [/a : rozmiar jednostki]

gdzie:

/fs to FAT lub NTFS

/a - to rozmiar jednostki na wolumenie NTFS

UNFORMAT - polecenie odzyskuje dane z dyskietki po formatowaniu (o ile nie została ponownie zapisana). Polecenie jest dostępne w starszych systemach DOS. Ogólna składnia polecenia unformat:

unformat [disk:]

DEFRAG - porządkowanie danych zapisanych na dysku, tzw. defragmentacja (obecnie możliwa w trybie graficznym za pomocą konsoli administracyjnej **dfreg.msc**).

EXPAND - dekompresja plików (najczęściej instalacyjnych). Przykład zastosowania polecenia expand:

expand -r edit.co_

FDISK - tworzenie bądź usuwanie partycji, (w systemach Windows XP polecenie **diskpart**). Przykład zastosowania polecenia fdisk:

fdisk /mbr

DISKCOPY - polecenie kopiuje zawartość dyskietki ze stacji źródłowej na sformatowaną lub niesformatowaną dyskietkę w stacji docelowej. Ogólna składnia polecenia:

diskcopy [stacja1: [stacja2:]] [/v]

gdzie:

[stacja1:] - stacja źródłowa,

[stacja2:] - stacja docelowa, gdy nie jest podana, to dane zostaną skopiowane na [stacja1:],

/v - sprawdza, czy informacje są kopiowane prawidłowo. Użycie tej opcji spowalnia proces kopiowania.

DISKCOMP - kompresja danych na partycjach.